

Διαν ἐπιβλητικὸν εἶναι διὰ τὸν περιηγούμενον τὴν Ἀνατολὴν νὰ ἀκούσῃ τὴν πρόσκλησιν εἰς προσευχὴν ἐκ τῶν μιναρέδων τῶν τοσαμίων.<sup>1</sup> Ο μουεζίνης ἀνέρχεται εἰς τὸν ἔξωστην τοῦ μιναρέ, καὶ διὰ καθαρᾶς καὶ ἐρύθρου φωνῆς ἐπαναλαμβάνει τὸ σύμβολον τῆς πίστεως: «Δὲν ὑπάρχει Θεὸς εἰμὴ μόνος ὁ Θεός καὶ ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης αὐτοῦ» καὶ προσκαλεῖ εἰς προσευχὴν.<sup>2</sup> Ο εὐσεβὴς μουσουλμάνος διουδήποτε καὶ ἀνευρίσκεται καὶ διὰ δύποτε καὶ ἀνεπάργυρη τὸ κύρυγμα τοῦτο ἀμέσως πίπτει γονυκλινής καὶ προσεύχεται.

#### ΕΝ ΠΕΡΙΕΓΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ἐν ἑτεῖ 1666, ὅτε τὰ σκῆπτρα τοῦ Ὁσμάν ἐκράτει Μωάμεθ ὁ Δ', σάλος μέγας καὶ τάραχος διηγέρθη ἀνὰ τὴν Ὁθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ιουδαῖος τις, Μωσῆς τὸ ὄνομα καὶ Σμυρναῖος τὴν πατρίδα, ἀφοῦ τρὶς ἐνυμφεύθη καὶ ἐδυστύχησεν ἐν τῷ γάμῳ, μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐκήρυξεν ἐκεῖτὸν Μεσσίαν.<sup>3</sup> Ἐπεμψεν ἐγκυκλίους ἐπιστολὰς εἰς πάντας τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Ιουδαίους καὶ ἐξαιρέτως εἰς τοὺς τῆς Σμύρνης καὶ Θεσσαλονίκης δι' ὃν ὡνόμαζεν ἐκεῖτὸν Σεβαθάϊον Σευῆν, μόνον καὶ πρωτότοκον οὐδὲν τοῦ Θεοῦ, Μεσσίαν καὶ Σωτῆρα τοῦ Ἰσραὴλ. Χιλιάδες Ἐβραίων ἔδραμον εἰς τὸν νέον Μεσσίαν, οὐχὶ μόνον ἐκ Σμύρνης, Θεσσαλονίκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ Γερμανίας, Ἀμστελοδάμου, Βενετίας καὶ Λιθρόνου. Θρύσσος μέγας ἐπεγίγνετο· τὰ πνεύματα τῶν Ιουδαίων κατεταράσσοντο. Ο τότε Βεζύρης Κιουπρριλή Ἀχμέτ πασας πληροφορθεὶς τὰ περὶ τοῦ Μεσσίου τούτου, διέταξε τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ἀφικόμενον, ἐνέκλεισεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. Οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἀνέμενον τὰ προφητεύμενα θαυματουργήματα, ὅτι μετὰ ἐνέά μῆνας ἐπιβαίνων Λέοντος καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Ιουδαίων θέλει καταστήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ. Οκτώ ἥμη μῆνας ἐστέναζεν ὁ δύστηνος Μωσῆς εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅτε ὁ Βεζύρης, μεταβάτης εἰς Κρήτην, ἐνεπιστεύθη τὸν δέσμιον Μεσσίαν εἰς τὸν ἐπιτροπόν του, οὗτος δὲ μετέφερεν αὐτὸν εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔνθα διέτριβε τότε (1666) Μωάμεθ ὁ Δ'. Ο Σουλτάνος μετεχειρίσθη συνοπτικὴν διαδικασίαν. Προσέταξε νὰ γυμνώσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ τὸν τουφεκίσωσιν εἰπὼν ὅτι, ἀν δητῶς ήναι οὐδὲς Θεοῦ, δὲν θέλει ὑποστῆ βλάσφημὴν ἐκ τῶν σφαιρῶν καὶ ἀν τοῦτο γένηται πρῶτος αὐτὸς θέλει πιστεύσει εἰς τὴν διδασκαλίαν του. Τότε ὡμολόγησεν ὁ τρισδάθλος Μωσῆς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δράμα ἐλύθη. Ο Μεσσίας ἐγένετο μουσουλμάνος καὶ τῇ σουλτανικῇ δυνάμει κατέπεισε χιλιάδας Ἐβραίων νὰ ἀσπασθῶσι τὸν μωαμεθανισμόν. Ο ιστοριογράφος Χάμερ, ἐξ οὐ ἐρχνιζόμεθα τὸ περίεργον τοῦτο ἐπεισόδιον προστίθησιν ὅτι ὁ τότε Σεΐχ-ουλ-Ισλαμῆς περιστούτερον ἐγχαριστήθη μὲ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τοῦ Σεβαθάϊου Σευῆ, ἢ μὲ τὴν συζήτησιν, ἣν ἔσχε μετὰ τοῦ Διερμηνευτοῦ Παναγιωτάκη ἐνώπιον τοῦ

Βεζύρου καὶ ἄλλων μεγιστάνων ἐπ' ἐλπίδι νὰ φέρῃ τὸν περιφανῆ ἔκεινον Φαναριώτην εἰς τὴν μωαμεθανιστικὴν τοποθεσίαν.

Περίεργος θρησκεία εἶναι καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἡτοῖς ἄγει αὐτὸν νὰ ἐπιτελῇ τὰ βαρύτερα καθήκοντα καὶ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὰς αὐτοροτέρας δοκιμασίας καὶ καρτερίας. Εἰδος τις αὐτοπροσιρέτως ἐπιβαλλομένης ποινῆς εἶναι καὶ ἡ ἔξης: «Ἐκτεινόμενος χαμαὶ ὑπτιος, ὁ πιστὸς λαμβάνει δράκα ύγρου χώματος τὸ δόποιον ἐπιθέτων ἐπὶ τοῦ ἀνώ αὐτοῦ χείλους φυτεύει ἐν αὐτῷ σπόρον σινάπεως καὶ ἐκτίθησιν ἐκεῖδος εἰς τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς καὶ τὸ θάλπος τῆς ἡμέρας ἐωσοῦ ὁ σπόρος βλαστήσει. Εν τῇ θέσει ταύτη ὁ ἀνθρώπος πρεπεῖ νὰ κῆται ἀχίνητος χωρὶς τροφὴν ἢ πόσιν, ἐωσοῦ ἢ βλάστησις ἐλευθερώσει αὐτὸν, τὸ δόποιον συνήθως γίνεται κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν.

Η Ιατρικὴ ἐπιστήμη βεβαῖοι ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ καπνοῦ κωλύει τὴν αὔξησιν εἰς τοὺς παῖδας, σταματᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μυόνων καὶ ἐξασθενεῖ τὸ αἷμα. Ιατρὸς ἐνήργησεν παρατηρήσεις ἐπὶ γριάκοντα ὀκτὼ παιδίων ἀπὸ 9 μέχρι 16 ἑτῶν ἥλικιας καὶ εἰς 27 ἐκ τούτων εὑρει ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα. Ἐτερος ιατρὸς ἀνέλυσε σιγαρέτον καὶ εὗρεν ὅτι ὁ καπνὸς ἡτο βεβρεγμένος δι' ὄπιον, καὶ τὸ χαρτίον είχε λευκανθῆ δι' ἀρσενικοῦ. Ἀπρεπές θεωρεῖται τὸ καπνίζειν εἰς κυρίαν· δὲν βλέπωμεν διατὶ νὰ μὴ ἦναι τὸ αὐτὸ διὰ τοὺς παιδας.

Η ΤΤΧΗ.—Τῆς σφαιροβάτου τύχης τὸ ἀστατον καὶ τὸν ἀνθρωπινὸν πραγμάτων τὸ μάταιον θέλων νὰ σημάνῃ εἰς τὸν ἐπτά σοφῶν τῆς Ἐλλάδος, Πιττακὸς ὁ Μιτυληναῖος, κατεσκεύασε κλίμακα εἰς οὐδεμίαν μὲν χρῆσιν ἐπιτηδείαν<sup>4</sup> αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀνάθημα εἶναι αἰνιττόμενος τὴν ἐκ τῆς τύχης ἀνώ καὶ κάτω μετάπτωσιν, τρόπου τινα τῶν μὲν εὐτυχούντων ἀνιόντων, κατιόντων δὲ τῶν δυστυχούντων (Αἰλιανὸς Ποικιλ. Ιστορ. Β', Σ. 29).

Ἐκ ταύτης τῆς τοῦ Πιττακοῦ κλίμακος ἔκτοτε βεβαίως ἐλαβε τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ μέχρι τοῦ νῦν παραπολοὶς διασταύρωμενος καὶ περιφερόμενος παροιμιῶδης ἔκεινος λόγος.—«Τί ἀραγε ἐργάζεται ὁ Θεός; —Κατασκευάζει κλίμακας. Εἰς τί τὰς μεταχειρίζεται; —Ἀλλοις μὲν νὰ ἀναβιβάζῃ, ἀλλοις δὲ νὰ καταβιβάζῃ». Παραπλήσια λόγοι καὶ ὁ Προφηταγάξιος γέγειρε ἀπὸ τοῦ χώματος τὸν πτωχὸν καὶ ἀπὸ τῆς κοπρίας ἀνύψοι τὸν πένητα. Διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀρχόντων, μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, (Ψαλμ. ργ' 7—8).

ΜΙΘΟΣ.—Ἐρημίτης τις συνέλαβε ποτὲ τὴν παραδοξον ἰδέαν νὰ συμφιλιώσῃ τὸν διάβολον μετὰ τοῦ Θεοῦ.—Βλέπεις Κύριε μου, ἐλεγε πρὸς τὸν Θεόν, ὅτι

ο δισκονδος ἔχθρος σου διάβολος ἀρπάζει καθ' ἡμέραν ἐν τῶν πλαστικῶν σου. Κρίνω εὐλόγον νὰ συγχωρήσῃς αὐτὸν ἵνα παύσῃ πλέον διασοῦτος τῶν ψυχῶν ὅλεθρος. Συγκατένευσεν δὲ ο Θεός, δὲ ἐρημίτης ὡς μεσίτης τῆς συνδιαλλαγῆς ἀπῆλθε ἵνα συμβουλεύσῃ καὶ τὸν διάβολον.—Τί κερδαίνεις, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἀν σύρης καθ' ἡμέραν τόσας ψυχᾶς εἰς τὴν κόλασιν καὶ σὸν αὐταῖς συγχρόνως κολάζεσαι καὶ σύ; Πρελιμώτερον ἦθελεν εἰσθαι εἰς σὲ νὰ παύσῃς τοιοῦτον πόλεμον καὶ νὰ φιλιωθῇς μετὰ τοῦ Θεοῦ. Μὲ τέσσαρας μόνον λέξεις εἶμι ἵκανὸς νὰ διαλύσω τὴν διαφοράν σας. Ἡρεσεν εἰς τὸν διάβολον ἡ συμβουλὴ καὶ ἡρώτησε τὸν ἐρημίτην ποῖαι ἦσαν αἱ λέξεις.—Ἴδον αὐταὶ ἀπεκρίθη ἐρημίτης «Κύριε, συγχώρησόν μοι».—Μετὰ χαρᾶς ἀνταπήντησεν διάβολος, ἀλλ' εἰπέ μοι πρῶτον τίς μέλλει νὰ προφέρῃ τὰς τέσσαρας ταῦτας λέξεις ἐγὼ ή ὁ Θεός; Ἄμα ἤκουσε παρὰ τοῦ ἐρημίτου ὅτι ἡτο χρεία ἵνα αὐτὸς τὰς ἐκφωνήσῃ ἀνεχώρητε μετὰ κακίας καὶ ὄργης πλειόνος τῆς προτέρας.

Ο μῦθος δηλοὶ ὅτι πολλοὶ ἀνθρώποι δίδουσιν ἀκρόσιν εἰς λόγους διαλλαγῆς οὐχὶ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν εἰρήνην, ἀλλ' ἐπίζοντες νὰ ἀδικῶσιν ἐρεῖς ἢνευ οὐδενὸς ἑλέγχου.

Καὶ ἔτερος Τάνερ κατ' αὐτὰς ἐφάνη ἐν τῷ γένει σκύλου νηστεύσαντος ἐπὶ 39 ἡμέρας ἀλλὰ ἐνοεῖται ὅτι τὴν νηστείαν ἐτέλεσε ἀκιντούς καὶ ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς διαθέσεως του. Ὁλόκληρον σύνταγμα πυροβολικοῦ, ἐν τοῖς στρατῶσι τοῦ Μέτς, ἀνεχώρησεν τὴν πρώτην Ιουνίου πρὸς τέλεσιν γυμνασίων καὶ ἀπουσίασεν ἐπὶ 39 ἡμέρας. Ἐπανελθόντων τῶν στρατιωτῶν ἥνοιχθη ἡ Θύρα τοῦ στρατῶνος εἰς τῶν στρατιωτῶν εὑρε κύνα ἀνήκοντα εἰς τὸ σύνταγμα, κείμενον χαμαὶ, ζῶντα ἔτι, ἀλλ' εἰς ἄκρον ἀσθενῆ καὶ κατεσκληκότα. Πῶς ἔζησεν εἶναι μυστήριον οὔτε τροφὴν, οὔτε ὑδωρ ἥδυνθή ἐκεὶ νὰ εὕρῃ εἴχε μάνον μασήσει σανίδας τινας τὰς δόποιας εὗρεν ἐν τῷ δωματίῳ. Ἡτο τόσον ἀσθενής ὥστε οὐδὲ νὰ σαλεύσῃ ἥδυνατο, ἐπὶ δύο δὲ ἡμέρας ἐτρέφετο μὲ γάλα διδόμενον αὐτῷ διὰ σωληνοῦ. Ἀλλὰ ταχέως ἀνέλαβε καὶ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἥδυνατο νὰ τρώγῃ ὡς πρότερον.

Οι κομισταὶ τῶν τηλεγραφημάτων ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσὶ παῖδες. Τοῦτο δὲ ὅπως ἔχωσι τὴν εὐκολίαν νὰ τρέχωσι καὶ συνεπῶς παραδίδωσι ταχέως τὰ τηλεγραφήματα εἰς τὸν πρὸς δύο δρόμον. Παρ' ἡμῖν τὸ τηλεγραφεῖον κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι σχεδόν εἰπεῖν γηροκομεῖον. Ἡ ταχύτης της τηλεγραφηκῆς συγχοινωνίας ἀπαιτεῖ καὶ ταχύτητα διαβιβάσεως τηλεγραφημάτων· διατὰς δύος τὸ τηλεγράφημα ἀφικνεῖται εἰς τὸ γραφεῖον τὴν πρωίτων καὶ δίδεται εἰς τὸν πρὸς δύο δρόμον τὴν ἐπέραν βεβαίως τότε ματαιοῦται τὸ ἐκ τῆς ταχύτητος κέρδος. Ἀλλὰ ταῦτα ἐν παρόδῳ. Τοὺς παῖδας κομιστὰς τῶν τηλεγραφημάτων ἐν Ἀγγλίᾳ περιποιοῦ-

ται πολὺς ἡ πόλις καὶ οἱ ἰδιώται. Ἀρτίως προσγενέχθη αὐτοῖς, 300 τὸν ἀριθμὸν, γεῦμα καὶ διασκέδασις ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅποιας ἦτον ὁ γενικὸς διευθυντής τῶν τηλεγραφείων, παρὰ τῆς δουκήσσης τῆς Μαγγεστρίας ἐν τῇ ἑξοχικῇ αὐτῆς ἐπαύλει ἐνθα δύμησαν καὶ διασκέδασαν οἱ παῖδες μέχρι βαθείας νυκτός.

Περίεργος στατιστικὴ ἀφορῶσα εἰς τὸν καταναλισκόμενον καπνὸν ἐν Γαλλίᾳ ἐδημοσιεύθη ἐν Βελγικῇ τινι ἐφημερίδι. Φαίνεται ὅτι εἰς 5,671,000 ἀριθμοῦνται οἱ καπνίζοντες ἐν Γαλλίᾳ, ἔκαστον δὲ πρόσωπον καπνίζει κατὰ μέσον δρον 9 λίτρας καπνοῦ κατ' έτος. Ἐπὶ 15 καπνίζοντων, ὀκτὼ καπνίζουν πίπας, πέντε σιγάρα καὶ δύο σιγαρέτα. Ο ἀριθμὸς τῶν καταναλισκομένων σιγαρέτων ὑπολογίζεται εἰς 294,000,000,000 κατ' έτος, ὅποι 800 ἑκατομ., καθ' ἑκάστην, 33 ἑκατομ. καθ' ὥραν, 550,000 κατὰ λεπτὸν, 9,166 κατὰ δευτερόλεπτον. Ἐπὶ τέλει ἐὰν ὅλα τὰ σιγαρέτα ταῦτα ἐτίθεντο κατὰ σειρὰν ἦθελον περιζώσει τὴν γῆν 514άκις.

Οι Ἰταλοὶ ἔδειξαν ἐπ' ἐσχάτων τάσιν νὰ διευθύνωσι τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς διὰ μηχανισμοῦ. Πλὴν τῆς νέας μηχανῆς δι' ἣς κατορθοῦσι τὴν στενογράφησιν τῶν πρακτικῶν, ἐγένετο καὶ ἀλλη ἐφεύρεσις ἡ δι' ἡλεκτρισμοῦ κατάθεσις τῆς ψήφου. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἔκαστος βουλευτὴς θὰ ἔχῃ μεταλλίνην πλάκα μετὰ τοῦ ὄνδρατος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ καθίσματός του. Ἡ πλάκα αὗτη ἔχει τρία ἐλατήρια, τὸ ἐν δεικνύει ν αὶ τὸ ἀλλο ὅχι καὶ τὸ ἀλλο ὅχι νησιν ψήφου. Διὰ τῆς πιέσεως ἐνός τῶν ἐλατηρίων τούτων ὁ βουλευτὴς θὰ δύναται νὰ δίδῃ τὴν ψήφον του χωρὶς νὰ ἐγείρεται τῆς ἔδρας του.

Κατ' ἐπισήμους στατιστικὰς ἡ κατὰ μέσον δρον δαπάνη τῆς διατηρήσεως ἑκάστου στρατιώτου ὑπελογίζθη ὡς ἔξης: Ἡ ἐτησία δαπάνη ἑκάστου στρατιώτου ἐν τῷ ἀγγλικῷ στρατῷ ἀνέρχεται εἰς 3500 φρ. διὰ στρατιώτης τῆς Αὐστρίας κοστίζει 1250 φρ. διὰ τῆς Γερμανίας καὶ Γαλλίας 1950 φρ. Ὁ Ἰταλὸς στρατιώτης κοστίζει περὶ τὰ 1000 φρ. καὶ διὰ Ρωσίας 900 φρ. Ἡ διατήρησις τοῦ στρατοῦ κοστίζει ἐτησίως κατὰ κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ εἰς μὲν τὴν Ἰταλίαν 7 φρ. εἰς δὲ τὴν Ρωσίαν 8 φρ. εἰς τὴν Γερμανίαν 9 φρ. εἰς τὴν Γαλλίαν 13 φρ. καὶ εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν 14 φρ.

Ἡ ΠΡΩΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.—Τὸ ἔξης ἀνέκδοτον συνέβη εἰς τὰ πέριξ τοῦ Βαιων Bonnes. Ἐνῷ ἡ Αὐτοκράτειρα κατέβαινεν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Γέρ, κρατοῦσα εἰς χειραν βασικτηρίαν, ὡς βοσκοπούλα, ἀπήντησε μίαν πτωχὴν γυναικαν, συλλέγουσαν ἀνθη. αἱ τε ἔχετε αὐτοῦ, θεῖαν, ἡρώτησεν ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης. «Μόνον ὅλγα λουλουδια», ἀπήντησεν ἡ ἀνθη-